

٢٠١٢

ئەشق و مەرگی

دوێنه کانی زینکو

ووتە کانی زیکو

ناوی کتیب: ئەشق و مەرگ

بابەت: ووتە و شیعەر

نووسەر: زیرەک جەبار عەزیز (زیکۆ)

تێبینی: - لە کاتی بردنی هەر بابەتێکم وەك ریزیک
لە ماندوو بوونم ناوم لە گەڵ بابەتە کە بنووسە زۆر سوپاس
بردنی بابەتی نوسەریک بێ ناوی نوسەر کاریکی زۆر
ناشرینە بەرپای خۆم بۆیە لە کاتی بردنی بابەتە کەم یان
بابەتی هەر نوسەریک ناوی نوسەر بنووسی کاریکی
زۆر جوانە .... "سوپاس بۆ خۆتەندەوهی بابەتە کەم"

بۆ هەر پەڕخنە و پێشنیارێک دەتوانن پەیوەندیدم پێوە بکەن
لە ڕێگای فەیسبۆک یان ئیستاگرام

Facebook: Zirak Jabar Aziz
Instagram: ziko.official99

ئافرەت...!

یهک تۆز گرنگی پێ بدە..!

دەتکات بە بەختە وەرترین پیاو..!

بیرکردنه وه له پابردوو...

کات به فیرو دانی ئیستایه!

قوتابخانه و زانکۆکان پیناسه نین...

بۆ زیرهکی و ئاستی رۆشه‌نیری کهسه‌کان..!

پیاوهتی خوۆتان به زولم کردن

له ئافرهت مه سه لمیئن..!

به لکو به خوۆشه ویستی و گول بردن

بۆ ئافرهت پیاوهتیتان به سه لمیئن..!

لێی گەرین یارە نوێکە ی چاوەڕپی دەکات...!

با بچێ لەگەڵ یارە نوێکە ی قسە بکات...!

منیش پۆژیک لە پۆژان...!

یارە نوێکە ی ئەو بووم...!!

کە زۆر تەمەزۆری قسەپەکی بووم...!

پۆژیک لە پۆژان

تۆ وەت "تۆ هی منی"

منیش وەت "تۆ هی منی"

ئێستاش تۆ دەلییه

یارە نوێکەت "تۆ هی منی"

منیش دەلییمە

تەنیا ییەکم "تۆ هی منی"

ئهوهنده باوهرم به دۆسته کانم کرد...!

که پشتیان شکاندم...!

دوژمنه کانیشم...!

فرمیسک له چاویان نه ده وهستا...!!!

مرۆڤ له داخی دوژمنه کانی خووی
ناکوژیت ، مرۆڤ له غه می هاورئ و
خۆشه ویستانی خووی ده کوژیت...!

درۆ مەكە لەگەڵ ئافرەت..!

متمانە بکە بە ئافرەت..!

خۆشەویستیت دەربەرە بۆ ئافرەت..!

ئەوجا بزانە...

سۆز و متمانە و خۆشەویستی ئافرەت...

بۆ تۆ دوو ئەوەندە دەبیّت یان نا..!

به ئاوات یهک ماچ و

یهک باوهشی تۆ...!!

دهژیم..!

دهخۆم..!

دهخۆمهوه..!

دهخهوم..!

دهمرم..!

"ژیان" واته "تۆ"!

"تۆ" واته "ژیان"!

بەجۆرى بىزارم لە ژيان!

ئەگەر مردووێك گۆر بگۆرپتەو بە ژيان!

بى دوو دلى لەگەلى دەگۆرپمەو بە ژيان بە گۆر!

ئازیزم له بێ تۆیدا...

باش و ئاسوودهم!!

هههه وههه چۆن..

تۆ باش و ئاسوودهی!!

ئێمه بیر له کهسانیکی دهکهینهوه
که ئهوان بیر له ئێمه ناکهنهوه..
ئهوانیش بیر له کهسانیکی تر
دهکهنهوه که بیر لهوان ناکهنهوه!
هاوکیشهیهکی زۆر سهیره...!!

پیم باشه به جلّ و بهرگی پیس و بۆن ناخۆش بگه پیم!
نهوهك به دلیکی پیس و بۆن ناخۆش بگه پیم..
ئهووی گرنگه دلّه دلّ نهوهك جلّ و بهرگی خاوین!

"مرۆڤایه تی"

هه سارهیه که هه زاران ساله وون بووه!

هه تا ئیستا نه دۆزراوه ته وه...!

ئهو هی دامنابوو به هی خۆم!

ئیسنا بوو به هی ئهو...!

ئهو کارهه "ئهو" له گهڵ "من" کردی..!
دلنیابه "من" له گهڵ "کهس" نایکهه..!

"هیچ"

شتییک نهما نهیکهم بۆ ئهوهی دلی تۆ پازی بکهه..!

"بهلام"

ئهوهات به چهند پارچه کاغهزییک دلی تۆی پازی کرد..!

ووتی تۆ ناشرینی!

که جوانی دابهشکرا تۆ له کوو بووی؟

منیش خۆم تێک نهدا و ووتم:

ئهو کات و پوژهی جوانی دابهشکرا!

له ههمان کات و پوژدا ئهخلاق دابهشکرا!

تۆ چووی جوانی وهرگری و منیش چووم ئهخلاق وهرگرم!

تا من ئهخلاقم وهرگرت جوانی نهمابوو!

تا تۆش جوانیت وهرگرت ئهخلاق نهمابوو!

له سهردهمیک دهژیم..!

ئهووی ئهمرۆ پازی نییه به ژيانی!!

بهیانی ئاوات به ئهمرۆ دهخواری!!

دایمه‌ن ئه‌وه‌ی دوژمنی زۆره

که‌سیکی سه‌رکه‌وتوو...!

خه‌لک ده‌یان‌ه‌وێ وه‌ک ئه‌و بن!

به‌لام که ناتوانن وه‌ک ئه‌و بن!

ده‌یان‌ه‌وێ دوژمنایه‌تی بکه‌ن و له‌ناوی ببه‌ن!!

خوارزا...

وا بکه هاوړی و ئازیزانت پیت بلین

خۆزگه زووتر تۆم ده ناسی...!

نه وهک وا بکه ی هاوړی و ئازیزانت

بلین خۆزگه تۆم هه ر نه ناسیبا...!

تۆ ناتوانی هەستی مرۆقەکان بگۆریت

بەرامبەر بە خۆت..!

کەواتە تۆش هەستی خۆت

بۆ هیچ مرۆقیەک مەگۆرە..!

مرۆڤ که ئاشق بوو!

ئەشقە که ی ئەتوانی بیته هۆی بیزاربوونی له ژیان!

ئەتوانی بیته هۆی دلخۆشبوونی له ژیان!

دلخۆشی خۆم له یهك زهدهخه نهی "تۆ" دهبینم...!

نیوهی کورد پقی له پاپه..!

به لام ووشهکانی هه موو ووشه ی پاپه!

خوارزا

له ئه شقدا

لأواز بوون و سارد بوونهوهی

په یوهندی ههیه بهلام کۆلدان نییه..!

من به ئاواتی گه‌یشتن به "تۆ" ده‌ژیم..!
تۆش به ئاواتی گه‌یشتن به "ئه‌و" ده‌ژیت..!

ئه‌وه‌نده زۆر گرنگیم پیت دا..!
تا خۆمم له‌بیر کرد و تۆش له‌بیرت کردم!

حه قی خوۆته له خوۆبایی بوون..!

ئهووی تاوانباره منم!

چونکه گرنگیم بهتۆدا..!

کچه که ناچار بوو ژيانیک بژی
که "نه ریته کان" بویان هه لێژارد...!

ئهو وهندی بیر له "تۆ" ده که مه وه!

ئهو وهنده "خودا" په رستیم کردبایه!

به دلنیا یه وه "به هه شتم" به ده ست ده یینا!

له گه وره بوونم په شیمانم!..

له گه ل گه وره بوون ته نیا خه مه کانم گه وره تر بوون!..

من وهک هه‌ل‌ب‌ژاردنی

پرسیاره‌کانی کۆتایی سالم!

چه‌ند هه‌ل‌ب‌ژاردنیکت هه‌یه

یه‌کیک من و ئه‌وانی تر

جیاوازن له من کامه‌ت

هه‌ل‌ب‌ژارد په‌شیمان بوونه‌وه هه‌یه!

تا کات هه‌یه که کات کۆتایی

هات په‌شیمان بوونه‌وه دات نادات...!

مه حال بوونی ههیه!!

ئهووی ئەلێ مه حال بوونی نییه..!

ئهوو دڵنیابه نهیتوانییه زۆر شت له

ژیانی بکات بۆیه ئەم قسهیه دهکات..!

لە "ئەشقدا"

ئەو دە تۆ خۆشت دەوئ!

ئەو کەسیکی تری خۆش دەوئ!

ئەو دە ئەویش خۆشی دەوئ!

ئەویش کەسیکی تری خۆش دەوئ!

هەندێ جار پشت گوێ خستنی ئاواتەکان
باشترە لەوەی ژیاوت بکەیه دۆزەخ...!

ئازیز گیان

پیویسته منیش

وهک هه ورهکان بـم بۆ تۆ

بۆ ئەوهی پێیکهـنی و

خۆشبهختت بکهم له ژیان

ههر وهک مهولانی پۆمی

دهفه رمویت

ئەگەر هه ورهکان نه گرین

سه و زاییهکان چۆن پێیکهـنن!

من زۆر گریام و

ئیتـر ههر دهـگریم

ئەگەر تۆ به گریانـی من

تـیـبینـی: تهـواـوکهـرهـکهـی پهـری داهاـتـووـه

پێبکهنی و خوڤبخت بیت له ژیان
من که سیکم هه بی بۆی بگرم تۆی
تۆش هیوادارم به گریانى من
پێبکهنی و خوڤبخت بی
"خۆشمدهوێی تا مردن"

ئهو پوژدهی..!

تۆ قهدری من دهزانی و ههست به نهبوونی من دهکهیت!

لهوانهیه ئهو پوژه بیّت که من له ناو گۆرم!

لهوانهیه بگهڕیتهوه شار و بییتهوه بۆ گهڕهکهکهمان..!

پرسیاری من بکهیت و کهسیک پیت بیّت...

خوالیخۆش بوو..

چهند سالیکه مردوو..!

لهوانهیه پرسیاری!

ئهو گۆرستانه بکهی که من لیی نیژراوم!

کهسیک پیت دهلیت...

له فلان گۆرستان نیژراوه...

تۆش دییت بۆ سهڕ گۆرم...

تیبینی: تهواوکه رهکهی پهری داهاتوو

لەوانەیه بۆ من و یادگاریه‌کانمان بگرت!

لەوانەیه بۆی زۆر بێت دەکەم!

لەوانەیه بۆی زۆرم خۆشدهوێ!

لەوانەیه بۆی لێم خۆشبه!

بەلام ئەو کات بۆ ئەم قسانە

زۆر درەنگه..!

ئێستا وەرەوه تا کات درەنگ نەبووه..!

بۆی بێت دەکەم!

بۆی خۆشمدەوێ!

بۆی لێم خۆشبه!

شارزاده گیان

تۆ وهرهوه ته نیا شتی به دلم بللی
با له بی تۆی له لیدان نه وهستی...

وهرهوه

وهک جاری جاران نامه بو بنیرهوه

دلی من خووش بکه

ئای شارزاده گیان دهزانی چهند تامه زرووی

یهک دیدار و یهک ماچ کردنی تۆم

ئای شارزاده گیان دهزانی

چهند بهحه سهرت دهست پێدا هیئانیکی

قژه رهش و خاوه کهتم

ئای شارزاده گیان دهزانی چهند تاسه ی یهک

تییینی: ته واوکه رهکه ی پهری داهاتوو

باوهشتم ئیستاش وهک یه کهم پوژی مائاوايت
له دیار وینه کهت فرمیسک له چاوم ناوهستیت
له ههر شه قامیک کچ و کوریک ده بینم دهستی
یه کیان گرتوه و پی ده که نن فرمیسک له چاوما
قه تیس دهوستیت

شاراده گیان بیرت ده کهم
شاراده گیان دل دواي مائاوايت
زور به خاوی لی دهدات
شاراده گیان گویت لییم نییه
بو وه لام ناده یه وه
بیرت ده کهم! بیرت ده کهم!

تۆش بیرى من دەکەى یان بەس من بیرى تۆ دەکەم..؟!
خۆشەویستم..!

تۆش بیرى من ناکەیت!

یان ئەوەتا بەس منم بیرى تۆ دەکەم...

بیرى پۆژەکانى بەیەکەووە بوونمان ناکەیت..!

بیرى گالتە و خۆشیەکانى بەیەکەووە بوونمان ناکەیت...!

بیرى لەیەک زیز بوون و تورەبوونەکان ناکەیت...!

من زۆر بیرى ئەو کاتانە دەکەم..

نازانم تۆش بیرى دەکەى یان نا..

لەوانەیه ئیستا لە باوەشى یارە نوێیەکتە بیت و

ئەو قسانەى بۆ منت کردووە بۆ ئەویش بیکەى..!

یان درۆ لەگەڵ یارە نوێکەشت دەکەیت و

دەلیی "من هی تۆم ، تۆ هی منى" ...؟

تێبینى: تەواوەرەکەى پەرى داها تۆو

به راست ئه مجارهش قسه کانی جارێ ده کهیت!

به لام ئه مجاره بو من نا!

بو یاره نوییه کهت قسه ده کهیت..

ئازیزم هیوادارم له گهڵ یاره نوییه کهت دلخۆش بیت

هیوادارم درۆ له گهڵ ئه ویش نه کهیت و ئه ویش

نه کهی به که سیکی پووخوا و وێران وهک من...!

دلخۆشبه..! دلخۆشبه..!

من درۆ ناکهم به دلخۆشبوونی تۆ..!

منیش دلخۆش ده بيم ئه گهر له گهڵ که سیکی

تریش بیت بهس تۆ دلخۆشبه ئازیزه کهم..!!

من ئاشقی سازادهیه کم..!

ویستم تۆزهک وهسفی

جوانی ئه و بکه م...

به لام نه متوانی وهسفی

جوانی ئه و بکه م...

ههرچی وشه ی

دنیا بوو کۆمکرده وه و

له پهرتووکیک نووسیمه وه..

به لام نه متوانی وهسفی

جوانی ئه و به جوانی

مانگ و ئه ستیره کان بکه م..!

له کۆتایدا نووسیم...

تییینی: ته واوکه ره که ی پهری داهاتوو

من ناتوانم وهسفی
حوۆری و فریشتهکان بکههه!
بههس دهزانم
حوۆری و فریشتهکان
له جوانی بئ سنوورن!
بۆیه دهلێم سازادهکههه
تۆ فریشتهی یان حوۆری!؟

جه نابى یار..!

کاتى گهرانه وەت نىیه!

نۆرهى گرنكى دان به من نىیه!

بى تۆ وهك منالێكى ناو بيشكه

كه بۆ دايكى دهگرى...

وهك منالێكى ناو بيشكه

كه درهنگانى شهو

بۆ دايكى دهگرى

منيش بۆ تۆ دهگریم...

دايكه كه گوێى له گریانى

مناله كهى دهبى دهچیت

ژیرى دهکاته وه..!

تیبينى: تهواوکه رهكهى پهرى داها توه

خۆزگە تۆش گویت لە گریان
من دەبوو و دەهاتی دڵم
بدهیتەوه...!

خۆزگە دەهاتی پیت دەوتم...
فرمیسکە کانت بSRهوه
ئیتەر من گەر امه وه بۆ هه میشه..
زۆر چاوه پیم کردی...

زۆری تریش چاوه پیت دهکهم..
دلیابە تۆ لە دڵم ده مینی تا مردن!
گەر زوو یان درهنگ بگه پیتەوه!
من چاوه پیت دهکهم لە کو تایی
ده لیم "خۆشمدەوی تا مردن"!

چاوه پڕیم...

ئه مجاره چاوه پڕی تۆ ناکهم!

چونکه دُنیا بوومه وه

له وهی تۆ نایه یته وه..!

ئه مجاره وهک پیره پیاویکم...

که ته نیا شت چاوه پڕی

دهکات مردنه..!

منیش چاوه پڕی مردن دهکهم..!

هيوام وایه له وه زیاتر

چاوه پڕی مردن نهکهم...

چونکه چاوه پڕی کردنی

که سیک یان شتیکی زۆر ناخۆشه!

تییینی: ته واوکه ره که ی پهری داها تو وه

زۆر چاوهرپیی تۆم کرد...
به لّام تۆ دّنیات کردممه وه
له وهی نایه یته وه...!
منیش برپارم دا دیسانه وه
چاوهرپیی بـم به لّام ئه مجاره
چاوهرپیی تۆ نا به لّکو...
چاوهرپیی مردن ده کهم!! مردن!!

ئەگەر ویستت کتیییک بکری سئ بەش بوو

کامە بەش دەکریت یەکم جار؟

پیاویک چوو بۆ کتییخانە ویستی کتیییک بکری کتییەکە
سئ بەش بوو وتی بەشی سییەم کوۆتا بەشە کەواتە بەشی
کوۆتایی دەخوینمەووە لە بەشی یەکمەم و دووهم دەگەم و لە
هەموو بەشەکان دەگەم بەمجۆرە ، بەشی سییەمی
کتییەکە ی کری گەرپاوە مالهووە کتییەکە بخوینیتەووە چەند
پەریکی خویندەووە لە هیچ نەدەگەشت لە کتییەکە
نەیدەزانی باسی چی دەکات دواتر بینی لە خوارەووی هەموو
پەریک تییینیک بە ڕەنگی سوور نوسراوە خویندیهووە
نوسراو بوو "تییینی: بۆ تیگەیشتن لەم کتییە پئویستە
بەشی دووهمی ئەم کتییە بخوینیتەووە"

تییینی: تەواو کەرەکە ی پەری داها تەووە

کابرا برپاری دا بگه‌پتته‌وه بۆ کتێبخانه‌که و به‌شی دووه‌می
کتێبه‌که بکڕیت بۆ تیگه‌شتن له به‌شی سییه‌می ئهم کتێبه
چوو بۆ کتێبخانه‌که به‌شی دووه‌می ئهم کتێبه‌ی کړی گه‌راوه
به‌ره‌و ماله‌وه کتێبه‌که بخوینیتته‌وه دیسان چه‌ند په‌رێکی
خوینده‌وه له هیچ نه‌ده‌گه‌شت له کتێبه‌که نه‌یده‌زانی باسی
چی ده‌کات دیسان بینێ له خواره‌وه‌ی هه‌موو په‌رێک
تیبینیه‌ک به‌ ره‌نگی سوور نوسراوه خویندیه‌وه نوسراوبوو
"تیبینی: بۆ تیگه‌یشتن له‌م کتێبه‌ پێویسته به‌شی یه‌که‌می
ئهم کتێبه‌ بخوینیتته‌وه" کابرا برپاری دا بگه‌پتته‌وه بۆ
کتێبخانه‌که و به‌شی یه‌که‌می کتێبه‌که بکڕیت بۆ تیگه‌شتن
له به‌شی دووه‌می ئهم کتێبه‌ چوو بۆ کتێبخانه‌که به‌شی

تیبینی: ته‌واوکه‌ره‌که‌ی په‌ری داها‌توو

یه که می ئهم کتیبه ی کړی گه ږاوه بهر وه ماله وه کتیبه که
بخوینیتته وه دهستی کرد به خویندنه وه ی کتیبه که له هه موو
په ریکی ئهم کتیبه نووسرابوو "بو تیگه یشتن له ژیان
پیویسته له سهره تاوه دهست پښ بکهیت نه وهک له کوټا"

ئامانج له نووسینی ئهم بابته...

"پیویسته مروڤ بو تیگه یشتن له ژیان له سهره تاوه
دهست پښ بکات نه وهک له کوټادا"

تاقانه کهم..!

تۆم خوڤشدهوئ قژ خاوه کهم!

تۆم خوڤشدهوئ جوانترین

کچی گهردوون..!

ئاوات به باوهشیکت

دهخوازم چاو جوانه کهم!

ئاوات به بۆن کردنی

قژه ره شه کهت دهخوازم!

کاتیگ سهیری تۆ ده کهم

وا ههست ده کهم

سهیری مانگ ده کهم..!

تیبینی: ته واو که ره که ی پهری داهاتوو

کاتیگ سهیری چاوه

جوانه کانت دهکهم..!

وا ههست دهکهم

سهیری ئەلماس دهکهم..!

نازانم قژ ره شهکهم

له مانگ دهچی یان مانگ

له قژ ره شهکهم دهچیت..!

قژ ره شهکهم نیشتیمانمه!

بژیم بو قژ ره شهکهم دهژیم!

بی قژ ره شهکهم ناژیم!

شارادهکهم

دهمه وی بۆت بسه لمینم

که "خۆشمدهوپی"

به لام توو ئه وهه لهم پی نادهپی

دهزانم من که سیکی جوان و سه رنج

پاکیش نیم! ، به لام سویند به خوا

ئه وهی ئیستا باسی دهکهم...

هه مووی راستی دله...

من تاکه کچ خۆشم بوو تووی!

تاکه کهس هه موو هیوا و ئاواتمه تووی!

تاکه کهس بوو دهژیم و دهمرم تووی!

تۆش بیله بۆت بسه لمینم...

که "خۆشمدهوپی" به زمان نا به کردار!

چەندین جار ویستم نامەت بۆ بنێرم

ئەمنووسی "خۆشمدەوی"...

دوایی پەشم دەکردەو ..

پۆژانە ئەمەم دووبارە دەکردەو...

هەر دەمنووسی "خۆشمدەوی"....

پەشم دەکردەو لە ترسی ئەوەی "لە دەستت بدەم"...

ئێستاش نازانم چۆن پێت بڵێم "خۆشمدەوی"

بۆ ئەوەی "لە دەستت بدەم"!

حهز ئه کهم بفرم من به رهو ئاسمان!
بیمه چوله که بیمه سهربانی مالتان..
دهمی که شهیدای دوو چاوی کالم!
ئاشقی بالاو قژی تال تالم....
ئاشقی چاو و قژی خاوتم!
ئاشقی لیو و گهردهنتم!
دلنیابه گیانه من پوژیک هه ر دیم!
له بهر په نجه رت به چرپه ئه دویم..
به لام ئه زانم ئه مهش خه یاله!
گه یشتن به یارم خه ونیکی تاله..
زیکۆ

منهتی کهستان هه لئاگرم

ئهوهی ئهروا با بروات...

دونیا زۆری ماوه....!

زۆر کهسی تر دهناسم!

زۆر کهسی تر من دهناسن!

زۆر کهسی تر جییم دیلن!

زۆر کهسی تر جی دیلم!

ئهه ژیانه خووی ههر ئهوهندهیه..!

سوپاس بۆ هه‌لبژاردنی ئەم کتێبه

بۆ ده‌ست که‌وتنی ئەم کتێبه
سه‌ردانی ئەم ئەدره‌سانه بکه

Facebook: Zirak Jabbar Aziz

Link: www.facebook.com/ziko.official99

Instagram: ziko.official99

ئەشق و مەرگ

ئەشق و مەرگ

نووسەر و دیزاینەر: زیرەك جەبار عەزیز

مآپه ږی یانی بهردهوام نویځه ږی

WWW.YEANE.ORG